

**PLANIRANA INVESTICIONA ULAGANJA
JP "MEĐUNARODNI AERODROM TUZLA" DOO ZA PERIOD
2015-2017 GODINA**

Intenzivno odvijanje saobraćaja sa JP Međunarodni aerodrom Tuzla d.o.o. (u daljem tekstu Aerodrom) po eloj je od maja mjeseca 2013. godine, potpisivanjem petogodišnjeg ugovora sa niskobudžetnim avio prevoznikom Wizz air-om iz Maarske i uspostavom redovnih linija za Švedsku - Malmö (tri puta sedmično), Geteborg (dva puta sedmično) i Švicarsku - Bazel (dva puta sedmično).

Obzirom da se radi o niskobudžetnim avio prevoznicima, odnosno o takozvanim jeftinim kompanijama značajne finansijske efekte koji bi se trebali odraziti na poslovanje Aerodroma treba očekivati tek u budućem periodu, ali pozitivni efekti koje nosi ovaj razvoj se već sada osjećaju u drugim privrednim sferama kao što su: uslužne djelatnosti rent-a-car, taxi službi i ostalih drumskih prevoznika, ugostiteljske djelatnosti; bankarski sektor, turizam. Također povećana je i naplata javnih prihoda kroz ulazak velikog broja putnika u BiH. Ipak najvažniji efekat se ogleda u povećanju broja zaposlenih kako direktnim zapošljavanjem tako i povremenim angažmanom putem agencija za posredovanje u zapošljavanju i zavoda za zapošljavanje.

Broj prevezenih putnika u 2013. iznosio je cca 61.000 putnika, a otvaranjem novih destinacija u narednim godinama planirano je značajno povećanje, odnosno u 2014. godini cca 120.000 u 2015. 150.000 a u 2017. godini 190.000 putnika.

Ovakvo intenzivno razvijanje Aerodrom ne može sam nositi, jer se kod projekata sa low-cost avio kompanijama ne radi o komercijalnim cijenama aerodromskih usluga i profitabilnosti ovog preduzeća, već naprotiv, njegov razvoj je poluga razvoja svih drugih djelatnosti odnosno privrede u cjelini.

Tehnološko, kadrovsko i infrastrukturno opremanje Aerodroma i dalje se ne može realizirati bez značajne subvencije Osnivača.

U ovom periodu sačinjavanje dokumenta okvirnog budžeta Tuzlanskog kantona neophodno je nastaviti i dalje stvarati realne pretpostavke za dugoročni razvoj ovog privrednog subjekta, kako kroz razvoj primarne djelatnosti (carga i putnički saobraćaj), tako i kroz razvoj kompatibilnih privrednih oblasti (bescarinska zona, air park i dr.).

Obzirom da se nisu realizirala planirana kapitalna ulaganja, a ni planirani tekući i transferi u prethodnom periodu, nisu se mogla realizirati ni planirana investiciona ulaganja.

Zbog toga se, potrebe Aerodroma za tehničkima i kadrovskim opremanjem kao i za postizanjem zadovoljavajućeg stepena likvidnosti, planiraju realizirati sa ulaganjima u ovom planskom razdoblju.

Obezbjediti potrebne finansijske podrške, kroz kapitalne izvore i kroz subvenciju troškova tekućeg poslovanja u periodu 2015-2017. godina, stvaraju se realne pretpostavke za brži razvoj saobraćaja, a na taj način i pretpostavke za ekonomsku stabilnost u poslovanju preduzeća.

Iako se u ovom periodu planira značajan razvoj putničkog saobraćaja, strateški plan razvoja Aerodroma zasniva se na razvoju cargo saobraćaja, za čiji ovaj privredni subjekt i posjeduje komparativne prednosti.

Uz adekvatnu identifikaciju strateških investitora, u zoni Aerodroma bi bio moguć razvoj bescarinske zone kao i gradnja raznih uslužnih objekata za potrebe avio saobraćaja i drugih privrednih grana (sajmište, razni poslovni objekti, terminali i dr.).

Razvojne potrebe Aerodroma u planskom periodu koje bi se trebale obezbijediti kroz subvenciju tekućem poslovanju i kroz kapitalni grant u naredne tri godine 2015-2017 predstavićemo u sljedećoj tabeli:

Godina	Subvencija tekućeg poslovanja	Kapitalni grant ulaganja
2015	1.000.000	2.450.000
2016	900.000	3.500.000
2017	800.000	2.900.000

Godina 2015.

Subvencija tekućem poslovanju u iznosu od 1.000.000 KM, uz ostvarivanje vlastitih prihoda, omogućuje i postizanje tekuće likvidnosti kroz redovno izmirivanje obaveza, što omogućuje kontinuitet u poslovanju.

Kapitalni grant u iznosu od 2.450.000 KM obuhvata sredstva predstavljena u narednoj tabeli.

RB	ULAGANJA	IZNOS/KM
1	izrada projekta i projektovanje parking prostora	50.000
2	izrada projekta i rekonstrukcija manevarskih površina sa horizontalnom signalizacijom	200.000
3	nabavka i instaliranje sistema informisanja o letovima-putnički terminal	100.000
4	izrada projekta i uspostavljanje višeg nivoa rasvjete aerodromskih površina	1.000.000
5	nabavka spasilačko-medicinskih vozila i opreme	300.000
6	nabavka sistema za prihvatanje i opslugu zrakoplova, putnika, prtljaga i roba	200.000
7	nabavka i ugradnja pokretne trake za sortiranje i izdavanje prtljaga	100.000
8	nabavka i ugradnja uređaja za zagrijavanje i hlađenje putničkog terminala	100.000
9	nabavka kamiona sa cisternom i filter. postrojenjem - aerodromski utakac za avio gorivo	150.000
10	projekat i projektovanje/adaptacija odlaznog i dolaznog GATE-a	200.000
11	nabavka dodatnog broja kolica za transport putničkog prtljaga	50.000
	UKUPNO	2.450.000

Godina 2016.

Uz tekuću podršku u iznosu od 900.000 KM, kapitalnim grantom u iznosu od 3.500.000 KM nastavilo bi se dalje opremanje Aerodroma pretežno objektima i opremom namijenjenom za cargo saobraćaj i to:

RB	ULAGANJA	IZNOS/KM
1	projekat i izgradnja cargo terminala sa pratećom infrastrukturom	2.000.000
2	nabavka vozila sa uređajem za odleđavanje i zaštita od zaleđivanja zrakoplova	700.000
3	nabavka opreme za utovar i istovar kont. i paleta za cargo (utovarivač, viljuskar, palete i kont.)	300.000
4	uređaj za hlađenje i zagrijavanje zrakoplova	500.000
	UKUPNO	3.500.000

Godina 2017.

U ovoj godini potreba za tekućom podrškom iznosi 800.000 KM, a kapitalnim grantom u iznosu od 2.900.000 KM izvršene se nabavke:

RB	ULAGANJA	IZNOS/KM
1	kamiona sa plugom, etkom, posipam i duvaljkama za zimsko održavanje piste + snjegobaca	1.000.000
2	vozila sa uređajem za održavanje i zaštitu od zaleđivanja zrakoplova (drugo)	700.000
3	vozila za vuču i guranje zrakoplova (push back)	1.000.000
4	set univerzalnih ruda za vuču i guranje zrakoplova	200.000
	UKUPNO	2.900.000

Ovakom planiranim subvencijama u narednom periodu pored već iznešenog, biće omogućeno:

- Zadržavanje starijih licence aerodromskog operatora;
- Podizanje licence protiv poštarnje kategorije aerodromskog operatora zbog prihvata i opsluge velikih zrakoplova;
- Postizanje zadovoljavajućeg stepena sigurnosti i bezbjednosti u opsluživanju znatno povećanog broja putnika, prtljaga i roba;
- Podizanje nivoa rasvjete aerodromskih površina;
- Stvaranje tehničkih i kadrovskih uslova za razvoj cargo saobraćaja;

Ova investiciona ulaganja, u navedenom periodu, imaju za cilj postizanje postepene ekonomske samo održivosti Aerodroma, kroz ostvarivanje većeg obima saobraćaja, a samim tim ostvarenje značajnijeg iznosa vlastitih prihoda. Efekti ovih ulaganja nisu samo, postizanje vlastite samo održivosti već brži i značajniji razvoj svih ostalih privrednih grana kompatibilnih avio saobraćaju.

Subvencioniranje tekućeg poslovanja u planskom periodu obuhvata subvenciju troškova nastalih povećanjem obima saobraćaja izraženih kroz: upošljavanje velikog broja radnika, njihovog školovanja i licenciranja, povećane troškove zimskog i ljetnog održavanja opreme i objekata; nabavku velikih količina energenata i materijala za održavanje zrakoplova i aerodromskih površina, i drugo.

Ovakom planiranom dinamici i nivou podrške Osnivača Aerodromu direktno će omogućiti postizanje ekonomske stabilnosti u poslovanju ovog preduzeća ali i vidan uticaj na razvoj privrede Kantona.

S poštovanjem,

DIREKTOR
Esed Mujačić